

פרק י"ג - דרך ארץ

סעיף א' – כשאדם יושב לאכול ראוי שיצרף לסעודתו _____

ובמיוחד בסעודות _____ ..

דבר זה למדנו _____ שהיה מחזר אחרי אורחים, ומאכילם ממיטב מאכליו.

הסבירי את דברי חז"ל "כל זמן שביה"מק קיים – מזבח מכפר על ישראל, ועכשיו –

שולחנו של אדם מכפר" _____

_____ .

ומה עושים כיום שכמעט ואין עניים רעבים ללחם? _____

מהפסוק "ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת..." לומדים שאסור _____

לפני _____ אבל מותר _____ .

סעיף ב' - איזו עדינות נדרשת מהאורח? _____

מה פירוש "ארוחה שאינה מספקת לבעליה" _____

מה הדין במקרה זה? _____

רונית הביאה לארוחת עשר שקית קורנפלקס. כל השיעור היא פוזלת לעבר השקית, מחכה

לצלצול שיאפשר לה להינות ... היא אפילו דאגה להביא חלב.... טרררר...הצלצול קוטע את

את מחשבותיה, היא מארגנת את הארוחה, ופתאום גילת שואלת : רונית אפשר קצת?

ומיד אחריה דיצה שואלת: גם אני יכולה?, השקית הולכת ואוזלת ורונית מנסה לאכול את

מה שנותר אבל אז שולמית, בשיא הטבעיות, שולחת יד לשקית, לוקחת קצת ואומרת את

מרשה, נכון? על איזה איסור עברו החברות? _____

מה הכוונה בדברי חז"ל "כל מה שיאמר לך בעל הבית עשה"? _____

גם כשמקפידים על כשרות צריך לשים לב ש _____ .

גם למארח יש הדרכות. מהי ההדרכה המוזכרת אצלנו? _____

סעיף ג' - אמא של גילה מכינה לה כל יום את הכריכים לביה"ס. היא משקיעה זמן ומחשבה כדי לגוון

לה את האוכל. היא רק לא יודעת שכמעט מידי יום כריך אחד או חצי כריך מושלכים לפח.

על איזה איסור עוברת גילה? מה כדאי שתעשה? _____

צריך להזהר שלא _____ מאכלים. איסור זה מתחיל בכמות של _____ .

כדי להקפיד לא להשחית את האוכל הזהירו חכמים ש _____

_____ .

האם מותר לזרוק בשבת בר מצווה סוכריות טופי? _____ מדוע? _____

ולזרוק שקדים? _____ מדוע? _____

הרואה אוכל הראוי למאכל על הארץ - מה יעשה? _____

סעיף ד' - אמא שלי תמיד מכינה המון אוכל לשבת, אותה אי אפשר להפתיע, גם אם יגיעו אורחים

לא צפויים תמיד יהיה מה לאכול ובשפע. הבעיה שלה היא שאנחנו ממש מפונקים ולא

ממש אוהבים לאכול שאריות ביום ראשון. מה עושים?

1. צריך להשתדל _____

2. אם המאכלים כבר אינם ראויים לאכילה, מנהג חסידות ל _____

או להניחם ב _____, והם ידשנו את האדמה.

3. באין ברירה _____.

כששמים שאריות לחם בפח יש להקפיד ל _____.

האם נכון לשים את הלחם על הפח ולא בתוכו? _____ מדוע? _____

מה הדין בפרורים פחות מכזית? _____ מדוע בכל זאת נוהגים גם

בהם דרך כבוד? (2) _____

סעיף ה' - אכילת שרצים נכללת באיסור " _____ ", כי מעבר לכך

שמדובר בחיות טמאות, יש בזה גם צד של מיאוס.

באיסור זה נכלל גם האיסור לעשות מעשים _____ שמבזים את האדם.

סעיף ו' - חומרה יתרה יש לעשיית מעשים מאוסים בפני _____.

דוגמאות למעשים כאלו: _____, _____.

אמרו חז"ל: "כי את כל מעשה האלוקים יביא במשפט על כל נעלם"

רב: הכוונה ל _____

שמואל: הכוונה ל _____

בזמן הסעודה צריך להזהר בכך יותר כי _____

הקפדות שצריך להקפיד בזמן סעודה: _____

אצלנו בבית הנימוסים חשובים ביותר. לא תראו משהו אוכל בידיים או ח"ו לוקח משהו

מהצלחת המרכזית בלי כף מרכזית מיוחדת. יום אחד התארחתי אצל רויטל, אצלם נוהגים

"לנגב חומס" עם פיתות מהצלחת הכללית, לא יכולתי לגעת בחומס הזה כל הארוחה. האם

מותר להם לעשות כך? נמקי _____

סעיף ז' - כתבי 4 הדרכות בענייני נימוסים: א. _____

מי שיש לו ילדים קטנים צריך להקפיד ש

המשך פרק י"ג – דרך ארץ

סעיף ח' - מדוע "שלושה שאכלו על שולחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה, כאלו אכלו מזבחי מתים"?

מדוע "אין משיחים בשעת הסעודה"?

באיזו מציאות הסכנה היתה רבה יותר?

על מה יקפיד היום?

סעיף ט' - אסור לאדם להרבות באכילה משתי סיבות:

האחת -

והשניה -

על הטעם הראשון כותב הרמב"ם: "...רוב החולאים שבאים על האדם הם או מפני

או מפני שהוא

על הטעם השני- אומר הרמב"ן שכוונת התורה בציווי "קדושים תהיו" – שאסור לאדם להגרר

אחרי

(מה פירוש "נבל ברשות התורה"?

(

מדוע לא קבעה התורה שיעור לאכילה גסה?

עם כל מה שלמדנו על האדם להיזהר שלא להגרר לקיצוניות – ולא לצער עצמו

ולהתנזר

ממאכלים טובים.

הוכיחי זאת מהנזיר.

כיצד דווקא מתרבה קידוש ה' בעולם ע"י אכילה בכמות מתאימה?

מה מעיד על עצמו רבא? _____

סעיף י' – איזו הדרכה (מצווה) של תורה מקיימים כששומרים על אורח חיים בריא? _____

מדוע? _____

עמ' 282 – אילו מאכלים עדיף שלא לצרוך יותר מידי? _____

_____ , ומה כן? _____

בס"ד

ברכת אשר יצר

סעיף י"ב- על מה אנחנו מודים בברכת "אשר יצר"? _____

"ויש בדבר סוד גדול..." – אדם צריך לדעת להפטר מפסולת בדעת בנפש ובגוף שהוא צובר לעצמו. הסבירי כל פסולת וכתבי כיצד אדם נפטר מכל אחת מהן.

נמצא שאחת הפעולות החשובות ביותר לאדם היא הפרשת הפסולת שמצטברת בגופו, בנפשו, ברכושו ובשכלו, כדי לאפשר לו להמשיך בחיים תקינים ובריאים.

סעיף י"ג – אדם שנצרך לנקביו ראוי לו להתפנות במהרה.

על איזה איסור עובר אם מתאפק יותר מידי? _____

במצב כזה אסור לו _____ ול _____ . אך אם צריך לנקביו

אבל יכול להמתין _____ דקות, יכול לכתחילה ללמוד תורה ולברך.

❖ והערה מיוחדת לכתה ז' תש"ע המקסימה: כמובן ש"החכם עיניו בראשו" ועליו

להיות מתוכנן

מראש כראוי, להתפנות לפני תפילה, או לפני שיעור ונסיעה, ולא להכניס עצמו למצב כזה.

כמו שלמדנו על דניאל וחבריו שבזכות יכולת האיפוק שלהם יכלו לעמוד לפני המלך.

גם בבית הכסא שומרים על צניעות – הסבירי.

על מה עוד יש להקפיד בשירותים?

סעיף י"ד - לאחר שהתפנה עליו _____ את ידי, גם אם יצאו ממנו רק טיפות ספורות. ואינו צריך _____, אך המהדרים נהגו _____. האם את מהדרת? _____ עייני בהערה האחרונה למטה – האם מותר ליטול ידיים בכיור שבשירותים? _____.
